

Ugeskrift

for

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 27.

Lørdagen den 2den Juli 1859.

3^{die} Aarg.

Indhold.

Indberetning til det kgl. Departement for det Indre om Hedemarkens Amts Landbrugsfole paa Jonsberg i 1858. — Tanker over Arbejdsforholdene. — Inden- og Udenlandske Efterretninger.

Indberetning til det kgl. Departement for det Indre om Hedemarkens Amts Landbrugsfole paa Jonsberg i 1858.

(Uddrag).

Undervisningen har foregaaet paa den Maade og i den Orden, som i de nærmest foregaaende Aar og hvorom der tidligere er afgivet Beretninger. Ved nu at henvise til disse vil jeg derfor her indskrænke mig til at omtale hvad der angaar Eleverne. Samtlige disse have vist en god moralsk Opførsel, Flid og Værelshyt ved den theoretiske Undervisning, samt i Almindelighed udviklet sig tilfredsstillende i praktisk Henseende. Examen blev afholdt den 23de September. De examinerede Elever vare:

Carelius Skara af Grue,
Die Fugleseth af Voiten,
Colbjørn Gaard af Grue,
Arne Taatlund af Kvifne,
Andreas Raass af Veldre og
Lars Westbryn af Romedal.

De 5 forstævnte tilkjendtes Hovedkarakteren Meget godt ÷ og den sidste Godt +. 6 nye Elever, udvalgte af Dverbestyrelsen, ere indtraadte i de Afgaaedes Sted.
Af betalende Elever opholdt sig i Vinter 12 ved Skolen.

Under Landbrugsaaaret fra 14de April 1857 til samme Tid 1858 blev der paa Skolegaarden udsaaet: af Rug 2 Tønder 12 Sætting, af Byg 5 Tønder 15 Sætting, af Blandforn 17 Tønder 12 Sætting, af Havre 8 Tønder 13 Sætting, af Erter 1 Tønde 12 Sætting, af Biffer 1 Tønde 6 Sætting, af Potetes 20 Tønder, af Turnipsfrø 10 Tø og af forskellige Klover- og Græsfrøter 117 Tø.

I Løbet af samme Landbrugsaar er indhøstet: af Rug 57 Tønder 4 Sætting, af Rug og Hvedeblanding 9 Tønder 14 Sætting, af Byg 69 12 Sætting, af Blandforn 176 Tønder 6 Sætting, af Havre 60 Tønder 12 Sætting, af Erter

7 Tønder 10 Sætting, af Leikorn 9 Tønder, af Potetes 340 Tønder, af Turnips 615 Tønder og af Hø af forskjelligt Slags 342 SkT.

Skolens Regnskaber viser ved Afslutningen:

Indtægt: Amtskommunens og Stasassens Bidrag 600 Spd. = 8 f.
Nettoudbyttet af Agerbruget og Fæhuset 843 — 32 f.
Afgift af Pladserne 20 — 96 f.
Summa 1464 Spd. 8 f.

Udgift: Kosthold og Lønning i og for Gaardens Drift udenfor Omkostninger i det egentlige Agerbrug (altsaa Administration og Kosthold til Eleverne i det Tidrum de ikke have leveret Arbejde til Gaarden) 482 Spd. 65 f.
Skatter og andre Dnere 175 — 34 =
Bygningers Vedligeholdelse 31 — 16 =
Reparation og Komplettering af Redskaber og Husgeraad samt detses Forøgelse 131 — 111 =
At Aars Renter af Laan til Driftskpt. stort 493 1/4 Spd. 19 — 88 =
Nettoudbytte 623 — 54 =
Summa 1464 Spd. 8 f.

Ligesom i de tidligere Beretninger tillader jeg mig her at anføre enkelte Erfaringer, som jeg i det afvigte Aar har gjort med Hensyn til Jordbruget.

Forsommeren var ualmindelig varm og tør, Vaarsæden begyndte derfor af Mangel paa Fugtighed i Jorden at gulne. Efter den Regn, som omsider erholdtes, udvikledes alle Slags Værter meget hurtigt og Høsten lovede at blive meget rig. Vedholdende stærk Varme og Tørke drev dog altfor hurtigt paa Modningen, saa at ialfald Bygget ikke kom til den Fuldkommenhed, som den kraftige Vært og de meget store Aar ellers lovede. De øvrige Kornværter udvikledes mere normalt og givte ved den nu paabegyndte Tærskning et meget godt Udbytte.

Den vedvarende Værfrost i forrige Vinter bestadigede meget alle Slags Kloverarter, som derfor vilde have medført Misvært her ved Gaarden, hvis ikke den indblandede Timothy nogenledes havde erstattet Kloveren. Hoavlingen blev derfor alligevel taalelig god. Jeg har herved at gjøre den Bemærkning, at Kloveren overvintrede meget bedre paa de Aagre, som Høsten isorveien aldeles ikke havnedes med Kreature, især viste sig dette

paafaldende hos en af Naboerne, hvor den unge Klover af $\frac{1}{2}$ Alens Høide og meget tæt, efter at være frosket og nedtrykket af Sneen, dannede et Tæppe, som beskyttede Kloverroddeerne mod Temperaturværlinger under den ofte snefattede Vinter. Denne Kloverager gav ualmindelig rig Afgrøde i afvigte Sommer. Egnende Erfaring har jeg selv gjort tidligere. Paa den anden Side vil jeg ikke undlade at bemærke, at tidlig Sne, som bliver liggende i længere Tid, ogsaa kan fremkalde Forraadnelse i et saadant Kloverdække, og denne Forraadnelse meddeler sig ofte til Rodderne og ødelægger dem. Da man ikke iforveien kan beregne Vinterens Bestaendighed, bliver det derfor vistnok sikrest at indrette det saaledes med Klovermarkerne, at disse ikke om Høsten havnes saa stærkt at Rodderne aldeles mangle Bedækning af Stille og Blade, men Havning bør heller ikke aldeles undlades hvis Kloveren er meget tæt og lang. Da nærværende Vinter allerede har udmærket sig ved Snemangel, er det sandsynligt, at de i afvigte Høst ikke havnede Kloveragre vil overvintre bedst. Andet Aars Eng af Festuca elatior var underlegen lige gamle Timotheevolde, som ved Tillægningen havde nydt samme Behandling som denne. Ikke heller iaar gav Festuca'n nogen Efterstærk.

Turnips, er bleven dyrket paa et Stykke, som for første Gang blev opbrudt til Ager for 3 Aar siden og bestaar for en stor Del af Løvsjord. Den gjødsledes dels med Benmel, dels med Guano, Pulvergjødning og Afse. De tre forsynævnte Gjødselsorter blandedes med 2 indtil 3 Gange sin Volume med Jord. Saaning og Gjødsling foregik ved Hjælp af Maskiner. Planterne kom godt op og overalt med Undtagelse efter Guanoen, som paa Grund af den stærke Løse virkede ødsende paa Spirerne, hvorfor ny Saaning maatte foretages. Jordlopper indfandt sig i Mængde, men da et $\frac{1}{2}$ Fro var udsaaet pr. Maal, blev der saa oversflodigt af Planter at Jordlopperne ikke kunde forstyrre alle. Udbyttet viste sig ujevnt alt efter Jordens Bestaendighed og mindst godt paa den Løvs der endnu ikke var fuldkommen forraadnet, men i det Hele taget blev det godt. Efter de Maalingsprøver, som gjordes paa ensartet Jord efter de ulige Gjødselsorter, erholdtes:

efter 200 $\frac{1}{2}$ Benmel pr. Maal 66 Tonder Turnips,
 " 80 $\frac{1}{2}$ Guano Do. 54 — Do.
 " 160 " Pulvergjød. Do. 42 — Do.
 efter Afse, som brændtes
 paa Stedet . . . Do. 42 — Do.

De største Røper havde en Vægt af 11 a 12 $\frac{1}{2}$ og fandtes efter Benmelet og Guanoen.

Potetes dyrkedes efter Byg og i andet Aar efter Klovervold. Kreaturgjødsel anvendtes som Gjødning med Undtagelse for et mindre Stykke, som fik Guano og Benmel. Udbyttet var godt paa det Hele, men Poteterne bleve omfiser bestadige af Potetesygdom, saa at $\frac{1}{2}$ Part af Udbyttet maatte skilles fra, og formentlig vil endnu noget deraf vise sig beskadt i Kjelderne. Hvad som her bør bemærkes er, at Sygdommen i meget mindre Grad angreb de Poteter, som vare gjødslede med Guano og Benmel, end de, hvortil Krea-

turgjødsel var anvendt. Samme Erfaring have ogsaa andre Landmænd gjort i denne Sommer, og Sagen fortjener derfor at lægges Mærke til.

Blandt øvrige Gjødningsforsøg skulle omnævnes Resultatet af Gjødsling med forskellige Gjødselsorter til Rug-Høsten 1857.

- No. 1, 100 $\frac{1}{2}$ Benmel paa 21 $\frac{1}{2}$ Rude (a 49 \square Alen) gav 9 Skjæpper Rug,
 No. 2, 40 $\frac{1}{2}$ Guano paa 21 $\frac{1}{4}$ Rude gav 9 Skjæpper Rug,
 No. 3, 60 $\frac{1}{2}$ Pulvergjødning paa 20 $\frac{3}{4}$ Rude gav 5,76 Skjæpper Rug,
 No. 4, 35 $\frac{1}{2}$ Chillsalpeter paa 22 Rude gav 6,32 Skjæpper Rug.
 No. 5, $\left\{ \begin{array}{l} 50 \frac{1}{2} \text{ Benmel} \\ 20 \frac{1}{2} \text{ Guano} \end{array} \right\}$ paa 22 $\frac{1}{2}$ Rude gav 9,2 Skjæpper Rug,
 No. 6, $\left\{ \begin{array}{l} 50 \frac{1}{2} \text{ Benmel} \\ 30 \frac{1}{2} \text{ Pulvergjødning} \end{array} \right\}$ paa 21 Rude gav 5,8 Skpr. Rug,
 No. 7, $\left\{ \begin{array}{l} 50 \frac{1}{2} \text{ Benmel} \\ 17 \frac{1}{2} \frac{1}{2} \text{ Chillsalpeter} \end{array} \right\}$ paa 19 $\frac{1}{2}$ Rude gav 7,12 Skpr. Rug,
 No. 8, $\left\{ \begin{array}{l} 20 \frac{1}{2} \text{ Guano} \\ 30 \frac{1}{2} \text{ Pulvergjødning} \end{array} \right\}$ paa 23 Rude gav 7,12 Skpr. Rug,
 No. 9, $\left\{ \begin{array}{l} 30 \frac{1}{2} \text{ Pulvergjødning} \\ 17 \frac{1}{2} \frac{1}{2} \text{ Chillsalpeter} \end{array} \right\}$ paa 22 Rude gav 6,96 Skpr. Rug,
 No. 10, $\left\{ \begin{array}{l} 17 \frac{1}{2} \frac{1}{2} \text{ Chillsalpeter} \\ 20 \frac{1}{2} \text{ Guano} \end{array} \right\}$ paa 24 Rude gav 8 Skpr. Rug,
 No. 11, ugjødslet paa 10 $\frac{1}{2}$ Rude gav 3,12 Skjæpper Rug.

Antages alle disse Forsøgsstykker at være lige store eller i Middeltal 0,4 Maal, saa vil ifølge Forsøg No. 11 Jordens oprindelige Produktions-ønde paa 0,4 Maal kunne værdsættes = 6,24 Skjæpper Rug. Paa

- No. 1 har da 100 $\frac{1}{2}$ Benmel produceret 2,76 Skjæpper Rug,
 No. 2 har da 40 $\frac{1}{2}$ Guano produceret 2,76 Skjæpper Rug,
 No. 3 har da 60 $\frac{1}{2}$ Pulvergjødning produceret Intet,
 No. 4 har da 35 $\frac{1}{2}$ Chillsalpeter produceret 0,88 Skjæpper Rug,
 No. 5 har da 50 $\frac{1}{2}$ Benmel og 20 $\frac{1}{2}$ Guano produceret 2,96 Skjæpper Rug,
 No. 6 har da 50 $\frac{1}{2}$ Benmel og 30 $\frac{1}{2}$ Pulvergjødning produceret Intet,
 No. 7 har da 50 $\frac{1}{2}$ Benmel og 17 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ Chillsalpeter producerer 0,88 Skjæpper Rug,
 No. 8 har da 20 $\frac{1}{2}$ Guano og 30 $\frac{1}{2}$ Pulvergjødning produceret 0,88 Skjæpper Rug,
 No. 9 har da 30 $\frac{1}{2}$ Pulvergjødning og 17 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ Chillsalpeter produceret 0,88 Skjæpper Rug,
 No. 10 har da 17 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ Chillsalpeter og 20 $\frac{1}{2}$ Peruguano produceret 1,76 Skjæpper Rug.

Af disse Forsøg fremgaar, at Benmelet og Guanoen have gjort god Gjødningsvirkning naar de anvendtes i større Mængde, som paa Nummerne 1, og 5; anvendtes de kun i Halvdelen saa stor Mængde, blev Virkningen saa liden at den

endog er tvivlsom, som paa Numrene 6, 7 og 8; kun paa No. 10 er den atter igjen bestemt fremtrædende. Pulvergjødningen og Chillsalpeteret har derimod været uden Virkning paa alle de Numer, hvor det er anvendt.

Paa Græsvoed er der paa mindre Stykker paa forskellige Steder bleven udstroet diverse Gjødningsstoffer og ialmindelighed er der paafulgt en god Virkning. Blandt mere noiaagtigt gjorde Forsøg nævnes:

Efter at første Slot Timothy var indhøstet udstrøedes paa en 4 Aar gammel Timothy-vold paa

57 □ Stænger (a 49 □ Men) 64 Pd. Guano, der gav 1,25 Skpd. Ho i Efterstæt,

25 □ Stænger 25 Pd. Chillsalpeter, der gav 0,6 Skpd. Ho i Efterstæt,

34 □ Stænger 64 Pd. Pulvergjødning, der gav 0,5 Skpd. Ho i Efterstæt.

Beregnes Gjødning og Udbytte pr. Maal, saa vilde 1 Maal have modtaget

57 Pd. Guano og givet 1,11 Skpd. Ho,

51 " Chillsalpeter og givet 1,22 Skpd. Ho,

96 " Pulvergjødning og givet 0,75 Skpd. Ho,

den ugjødlede Del af Ageren gav overhovedet ogsaa 0,75 Skpd. Efterstæt pr. Maal, hvoraf sees at Pulvergjødningen er aldeles uden Virkning, medens Guanon forøgede Udbyttet med 0,36 Skpd. pr. Maal af Chillsalpeteret mod 0,47 Skpd. pr. Maal.

Skolegaardens ældre Kvægbesætning blev ifølge Overbestyrelsens Bestemmelse bortsolgt ved Auktion den 25de Oktober. Et Par Dage iforveien ankom de i Thelemarken af Agronom Lindqvist opkjøbte Creature, som skulle danne Stamholdænderiet, nemlig 15 Kjør og 2 Drer. En Ko — den 16de — maatte paa Grund af Kalving sættes igjen paa Landbrugsskolen i Jarlsberg indtil næste Sommer. Det er naturligvis fortidligt til nu at kunne anføre nogle Resultater af disse Stamdyr, men at domme efter deres Ydre, saa maa jeg være af den Mening, at de fleste ere udmærkede Dyr. Jeg tror ogsaa, at de vil komme til at trives godt her, skjønt de rigtignok i Lobet af de tre Maaned, de have været her, tilbøls ogsaa have været syge især af Kløvesyge. Den lange Reise i en kold Aarstid, en Føde, som var dem ny og uvant og maasse en sagte Vængsel til sit forrige Hjem, alt dette har formentlig havt Indflydelse paa deres Beskændende. For Elden ere de, paa en Undtagelse nær, friske og befindende sig godt.

Erhøveligt

F. W. Norström.

Tanker over Arbejdsforholdene.

(Af Proprietær A. Valentiner til Gjesdesdal).

Naar jeg i det Folgende agter at gjøre nogle Bemærkninger over vore Arbejdsforhold, saa skal

jeg indskrænke mig til den Del, der ligger nærmest, og da jeg alfor vel føler, at jeg neppe vil kunne sige noget Nyt, er det især min Hensigt, at henlede de vordende Landmænds Tanker paa flere Enkeltheder i deres tilkommende Stilling, som ikke altid vurderes tilstrækkelig, og om muligt at føre dem til en mere omfattende Anskuelse af det store og skønne Kald, de have valgt dem, haabende, at Mange have fattet, at Gud har sat os paa denne Vlet Jord, for at vi skulle stræbe efter Uddannelse i enhver Retning, Uddannelse af os selv, af vor Jord og af de Mennesker, med hvilke vi komme i nærmere Berørelse.

Skjønt Danmark i de fleste Egne er heldigere stillet med Hensyn til Arbejdsklassen, end de fleste andre Lande, idet største Delen beskæftigede sig med de Frembringelser, der føde dem selv og Andre, og idet vi have en kraftig Arbejderklasse, der, takket være Gud, som har holdt sin Haand over vort velsignede lille Fædreland, og den fornuftige Regjering, som i mange Aar faderligen har sørget for Almuens Vel, — der, siger jeg, i Forhold til andre Lande maa kaldes velhavende; saa hører man dog idelig Klager over Arbejdernes Mangel paa Arbejdsløst og Duellighed, og Tyendets Glethed, Efterlæbenhed, Airofskab, Opsættighed med mere. Jeg vil ingenlunde sige, at disse Egenheder ei skulde findes hos enkelte Individuer, eller paa staa, at denne Klasse af Samfundet skulde være mere felfret end andre Klasser, men jeg kunde dog fristes til at tro, at Andre have en større Del i, at disse Egenheder eller Feil oftere findes hos Arbejderne, end de kunne forsvare, og agter, uden at berøre de andre Klassers Feil, at betragte, hvorved Arbejderne kunne føres paa en bedre Vel.

Enhvert Menneske, som ei er sunket ned til Dyret, har Sands for Belysningen og en Stræben efter Forbedring i sin Stilling; det er derfor naturligt, at vor Almue, der Gud ske Lov er vakt af Dvale til et virksomere Liv, har Bevidsthed om, ei at være født til Slaver, men til Mennesker, som skulde føle Guds Godhed og glæde sig over Naturens Skønhed og Gaver; følelser, som i og for sig selv ere rosværdige og indeholde Spiren til enhver større Virksomhed, og som først i deres Udværelse blive fordærvelige og færlige.

Kun under Forhold som f. Ex. i Mecklenburg, hvor enhver Udsigt til Forbedring i Arbejdernes Stilling forsvinder for Almuen, findes denne Stræben ei mere, og Mennesket synker ned til et Redskab. Det er derfor de mere dannede Klassers Op-gave i Samfundet, at give denne Stræben en rigtig Retning, at benytte de Kræfter, den avler, til deres og Andres Gavn; det er de Arbejdsvændes Opgave, at indrette deres Arbejde og den Maade, hvorpaa det udføres, saaledes, at Arbejderne befindende sig vel og at Arbejdet alligevel udføres for den Pris og saaledes, at de kunne være tjent dermed.

Arbejdernes Fordringer til Elvet ere rigtignok større, end de vare før; de ere ogsaa større, end i de fleste andre Lande; men de overflige ingenlunde vor Egne til at tilfredsstille dem, og reducere sig til en renlig Bøvel, en sund Føde, en

fornuftig Behandling og en passende Løn; og hvor nogen af disse Betingelser mangle, kan dog ingen fornuftig Mand vente, at finde Kraft og Eyst til Arbejde eller Omhu for Herrens Dyr eller Ting, eller Trost, eller Kjærlighed. Man siger rigtig nok ofte, at Arbejderne paaflønne ikke, hvad der bliver gjort for at forbedre deres Stilling; men jeg maa bekjende, at jeg ikke har seet herilands, at Nogen har sat sine Arbejdere i gode, varme Huse, sørget for en stadig Fortjeneste, tilstræffelig til, at de med Familie kunde være velnærede og klædte, og behandlet dem blidt men alvorligt, uden at han har havt Erstatning derfor i den Sikkerhed, hvormed han arbejdede og de Resultater, hans Arbejde havde. Exempler findes rundt om i Landet. At der i den forløbne bevægede Tid ogsaa kom Uro i Almuens ellers saarolige Sind, at den nærede Forhaabninger, som ei kunde tilfredsstilles, at der i Krigsaarene vare Mennesker, som ei paaflønnede, hvad en god Husbond eller en uegennyttig Godseier havde gjort for dem, er begribeligt, og maa undskyldes hos ubannede Folk. Denne bevægede Tid har givet Anledning nok til, at Forbedringen i Arbejdernes Kaar ei længe vil komme dem tilgode; den tiltagende Udbredelse af Selveindom og den deraf følgende Udparsellering og Bebyggelse af Jorden vil i en utrolig kort Tid gjøre det let nok for den Arbejdsgivende, at faa sine Duffer opfyldte; om det vil være muligt for den Arbejdsgivende, er mere problematisk, og maa afhænge af andre, end vore hjemlige Forhold.

Jeg skal ikke forfølge disse Arbejderforhold længere, ei heller undersøge, om alle Arbejdsgivende have opfyldt deres Pligter imod deres under dem staaende og af dem afhængige Medborgere; thi jeg frygter for, at de fleste Klager over Arbejdernes og Tyendets Sletthed vilde falde tilbage paa de Arbejdsgivende, der enten ved maadeligt Exempel eller ved slet Behandling, eller ved mangelfuld Opfyldelse af deres væsentlige Pligter have givet den første Anledning til de Dunder, hvorover de nu klage saa stærkt og som føles saa trykkende. Men jeg skal forsøge, at give den unge vordende Landmand nogle bestemte Raad, der ville bidrage til, at Arbejdet udføres paa den bedste og allsaa billigste Maade, med det mindste Tab af Kræfter. Landmandens Opgave er ikke, ved store Opoffelser at udføre et Arbejde uden Hensyn til Beføstning, hvilket vilde føre til den urigtige Anstuelse, at kun en Mand med store Midler kunde være en god Landmand, hvilket strider imod Erfaringen; vi have seet mange intelligente Landmænd med smaa Midler udføre Meget, fordi de forenede Dygtighed med Arbejdslyst. Nei! Landmandens Opgave er, med den givne Kraft, større eller mindre, at udføre saa Meget og Nyttigt, som muligt; den unge Mand foresatte sig derfor ei mere, end han kan udføre, men han sætte sig ei heller et for ringe Maal for sin Stræben.

En af de første Regler for et velordnet Agerbrug er vistnok, at gjøre Overslag over de Kræfter, der ere fornødne til at udføre det Arbejde, der udføres efter den Driftsplan, man har lagt

for sin Eiendom hele Aaret rundt; man søge da saavidt muligt, at fordele Arbejdet lige over hele Aaret; det sidste er vel vanskeligt, men ei umuligt i et intensivt Agerbrug; hvad der kan udrettes ved en fornuftig Plan og med streng Økonomi er utroligt.

Hvad nu Anvendelsen af disse Kræfter saavel Menneske- som Hestekraften angaar, da vil enhver duelig Landmand vænne sig til, førend han begynder sit Dagværk, at gjøre det klart for sig selv, hvad der den Dag kan udrettes efter Veirliget og Aarstiden, og hvor mange Kræfter han kan sætte i Bevægelse; han giver da sine Ordres kort og forstaaeligt til Enhver, og vil naturligvis, fordi han har overtænkt sin Dagsplan, søge at undgaa, at sætte et Menneske snart til det ene og snart til det andet Arbejde, fordi Intet er ubehageligere for den duelige Arbejder, end at jages fra det ene Arbejde til det andet, og foranlediger hver Gang Tidsspilde; ei heller vil han sætte flere, eller færre Mennesker til et Arbejde, end der efter Erfaringen ere fornødne til sammes Udførelse; i det første Tilfælde udrettes ikke nok og Arbejderne vænnes til Dagdrivteri; i det sidste Tilfælde sker Arbejdet ufuldkomment, eller fordi Kraften er utilstrækkelig, endda mindre i Forhold til Menneskenes Antal, end et netop passende Antal vilde udføre.

Man vænne sig ogsaa til, at give alle Arbejdere Ordre for hele Dagen eller en længere Tid, og forandre saa sjelden som muligt Arbejdet og de Mennesker, som anvendes dertil; der er altid forunden et Tidsspilde med at sætte Folk til et vist Arbejde og sætte dem i Gang; jo sjeldnere det altsaa sker, jo mindre Ophold; tilfældige Omstændigheder kunne ogsaa forhindre Opsynet i at være tilstede til den bestemte Tid, naar Arbejdet er fuldført, og da staaar det Hele stille; ved detimod Arbejderen Bested for hele Dagen, da kan intet Tidsspilde finde Sted og mangen Vei spares. Man stræbe ogsaa efter at gjøre Arbejderne bekjendte med arbejdsbesparende Redskaber og Instrumenter og overlade det derfor ei til dem, med hvor slette Redskaber de ville arbejde, i den Tanke, at Tabet er Arbejderens; det er ikke sandt, Tabet er tilfældigt altid den Arbejdsgivendes.

For at faa udrettet til alle Tider, hvad der er muligt, lægge man især Vægt paa at benytte Tiden under uheldige Forhold, f. Ex. i daarlige Veir, i Regn, Sne, stærk Frost, stærk Tørke, og anvende bestandig Tiden til de Arbejder, som kunne udføres i slegt Veir, for at have hele sin Kraft disponibel i det gode Veir, at intet Arbejde, som kunde udrettes under uheldige Omstændigheder, skal forhindre det foreliggende Arbejdes hurtige Tilendebringelse, f. Ex. i Høsten eller i Saatiden. Man besørge saaledes Kjørsler til Kjøbstaden, til Mølle, efter Sand, Grus m. m. til de Tider, da det er mindst hinderligt for andet Arbejde; ligeledes med Haandarbejde.

Endesaa holde man bestandig over, at alle Redskaber og Instrumenter af hvert Slags ere i Orden, og paa et bestemt Sted, for at de kunne være paa rede Haand, naar de skulle anvendes, og ikke først gjøres istand eller opsøges, naar man

skal bruge dem, hvorved der uden Nytte spildes Kræfter og en kostbar Tid; man anvende ogsaa ovennævnte Tidspunkter til at ordne og istandsætte alle Ting.

Man søge at have til alle Tider Oplag af de Ting, som man nødvendigen skal anvende i Nødsbruget, for at ikke først i en travl Tid Bud skal sendes efter disse Gjenstande, hvis hele Værdi undertiden betales ved Budsendelse, fordi de ere glemte; man lade derfor aldrig nogen Vogn kjøre eller nogen Leilighed gaa til Kjøbstaden eller andre Steder, hvor man henter sine Fornødenheder, uden at spørge sin Omgivelse, hvad der kan beforges med denne Leilighed. Denne Forglemmelse og Uagtsomhed er saa almindelig, og de Forsømmelser og Beføstninger den foranlediger, ere saa store, at man ikke ofte nok kan indskærpe den unge Landmand, at vogte sig for den.

Man forlange et mere eller andet Arbejde af Enhver, end han kan udføre, men man holde da ogsaa strengt over, at det udføres ordentligt og lade aldrig Nordener gaa upaataalte hen.

Man give saavidt muligt enhver Arbejder Afford paa Arbejdet; derved reduceres Opsynet til, at se efter Arbejdets Godhed, og der vindes Tid for Opsynet til andre Sagtagelser; Arbejderne saa da Betaling efter den Flid, de anvende og den Dygtighed, hvoraf de ere i Besiddelse. Der hører rigtignok Dvælske og et godt Die til, for at bestemme Betalingen for en Afford; den kan ei heller ligefrem overføres fra det ene Land eller den ene Egn til den anden; der kunne findes Banfeligheder af saa forskjellig Natur, at Afforden maa være forskjellig, f. Ex. i Høsten er der en betydelig Forskiel, om Sæden er gaaet i Væle eller ikke, om den ligger til en Side eller til alle Sider; selv Maaden, hvorpaa den er groet til, kan gjøre Arbejdet lettere eller sværere; det kan forandre Arbejdets Værdi betydelig, om man arbejder i en Stovegn eller paa Sletten, om der i en vis Egn er ofte Afbrydelse af Torden eller Regn med mere. Ved Gravningen beror Arbejdets Besværighed meget paa, om Jorden er leret eller sandet eller stenet, om Undergrunden er haard eller blød, om Vandet falder Arbejderne besværligt eller om det kun er tilstede i den Mængde, at det letter Arbejdet.

Er man blevet enig med sig selv og sine Arbejdere om en efter Forholdene passende Betaling, da forandre man den ei uden Nødvendighed, allermindst efter den Arbejdskraft, der tilbydes sig; Arbejderne ville snart mærke sig det, og ved første Leilighed, hvor det mindst ventes og hvor en Afbrydelse er mest ubehagelig, vil Gjengjældelsen komme, og Fordringerne ville da blive saa meget mere uforfammede. Endnu mindre bryde man en Gang indgaaet Afford, selv isald den er ufordelagtig, men vogte sig bedre en anden Gang. Enhver ordentlig Arbejder vil snart paaskjønne en regelmæssig Fortjeneste, selv om den ikke er overdreven stor, men stadig. Exempler mangle ei, hvor ingen usædvanlige Arbejder, saasom Jernbaneanlæg eller andre større Arbejder have fuldkastet de sædvanlige Forhold.

Man søge aldrig at fremtvinge mere Arbejde ved at give Arbejderne Brændevin i større Kvantiteter; vel kan en Snaps en Gang gjøre Gavn, naar man har taget til Kræfterne og en Oplivelse er fornøden; men den tilsligtede Virkning forsvinder ved Gjentagelsen; Naturen vænnes til denne Pirring, og snart have vi den Bane, der er os saa ubehagelig og bebreides Almuen saa haardt, nemlig „Driffældigheden.“ Der er mig flere Tilfælde bekendt, hvor en Husbond ved hver Leilighed søgte at fremme Arbejdet ved at give Brændevin i ubestemt og overdrevent Maal; men hans Følk udrette sig ikke mere end Andre, mindst naar man ser hen til de Nordener, der foresalde paa flige Steder og det slettere Arbejde, der er en Folge af en omtaaget Hjerne, og efter nogle Aars Forløb var Befolkningen bleven saa forvænned og forfalden, at efterfølgende Husbønder havde mange Ubehageligheder deraf og ikke ringe Meilighed, for at bringe Forholdene i Orden igjen.

Vil man virkelig gavne Arbejderne, styrke ham og opfriske hans Kræfter og Arbejdslyst, f. Ex. i Høsten, da give man ham nærende og vel udgjæret D i passende Kvantiteter, og er det Arbejdere paa Koft, da give man det, der sætter Marv i Venene, Kjød og Flek; en vel næret Arbejder er som en hjærnesodret Hest, dens Kraft kan slappes en Gang imellem, men den erstattes strax igjen. Mangen Afbrydelse af Arbejdet formædler Sygdom vil falde bort, da Almuens Sygdomme næsten altid ere Folger af fordærvet Mave, enten forarsaget af umaadelig Nydelse eller Nydelse af slette Fødevarer, hvoriblandt om Sommeren det sure, fordærvede, ugjærede D spiller en stor Rolle. Man vogte sig for Smaalighed, der i alle Stillinger er Andre ubehagelig, men fremfor Alt trætter den ordentlige Arbejder; jeg mener Smaalighed i enhver Retning, saavel med Hensyn til Arbejdets Udførelse, som til den Betaling man yder for samme. Smaalighed kalder jeg det, naar f. Ex. Folkene have arbejdet flittig hele Tiden, og Arbejdet da fuldføres førend Middag eller Aften, og man da sætter dem slux til noget andet, eller naar man prutter om Skillingen; en lille Generositet fra Herrens Side gjør altid et godt Indtryk paa Arbejderne, saaledes at man en anden Gang kan stole paa, at de gjerne fuldføre et Arbejde, der varer noget længere, end den sædvanlige Tid.

Skjønt man aldrig skal vise sine Undergivne Mistillid, vil jeg dog raade Enhver, at lukke og laase ethvert Gjemme, om ei for andet, saa for ikke at sætte Noget i Fristelse, og for at ei ved en forefaldende Mislighed Mistanke skal falde paa den Urigtige.

(Fortsattes).

Indlandet.

Christiania. Hs. Majestæt Kongens Helsestilsstand har mere og mere forværret sig. Madlysten, som tidligere var temmelig god, har taget af, og

som Følge deraf have ogsaa Kræfterne aftaget, skjønt endnu ikke i den Grad, at ikke Hs. Maj. so kan sidde oppe. Sygdommen er nu gaaet over til næsten fuldstændig Lamhed, og denne Tilstand har ligeledes lidt efter lidt udviklet sig i forskellige Muskler, hvis Virksomhed ere afhængige af Villien, hvortil der i Sygdommens Begyndelse ogsaa fandtes Spor. Fra Lungerne har derhos i den sidste Tid en besværlig Slimafføndring fundet Sted, nu og da ledsaget af en vanskelig Dypnoé. Sønnen er ialmindelighed god og Fordsielsen usforstyrret; men den tiltagende Afmagring og øvrige Omstændigheder vise, at en fortsat meget betænkelig Svækkelse er tilstede.

— Under 5te Mai d. A. har det behagte Hs. Mgt. Høihered Kronprindsregenten at bestemme, at Statsraad Petersen fremdeles indtil videre har at bestyre Marindepartementet, hvorhos han fra den Tid, Statsraad Birch = Neichenwald forlader Christiania for at indtræde i Statsraadsafdelingen i Stockholm, tillige overtager Bestyrelsen af Revisionsdepartementet, at Statsraad Brettevillie, naar han i Begyndelsen af forstkommende Juli Maaned ankommer til Christiania, har at overtage Bestyrelsen af Indredepartementet og Statsraad Manthey for samme Tid Bestyrelsen af Justits- og Politidepartementet.

— I Søndags gjorde Christiania Turnforening en Udflugt til Lindøen, ledsaget af en Mængde Mennesker, saaat Deltagernes Antal gik op til 4 á 5000. Festen hivaanedes af Udsendinge fra Drammens og Arendals Turnforeninger, og Alt gik lystigt for sig med Sang, Taler og om Altsenen med Begemsøvelser og Dands.

— I Mandags Kl. 4 om Morgenen opdagedes der Indløs i et Skur i Gaarden No. 139 i Lalle-gaden paa Tøiens Grund. Det brændte i nogle Klædningsstykker, som vare henlagte i Skuret. Væggen og Gulvet vare angrebne af Ilden, der dog snart blev slukket.

— Af Dørr. Fr. Birch og J. Nordby er der indstædt en Indbydelse til Aktietegning til Anlæg af en Jernbane fra den vestre Ende af Sælbusen gjen-nem Skolebyggen til Flaas Kirke i Melhus, hvor den skulde stode sammen med Størensbanen. Denne Linie blev undersøgt iffor og har paa den første Halvdel (fra Flaas Kirke af) en temmelig stærk Stigning, der dog ikke er til væsentlig Hindring for Anlægget; den anden Halvdel har en meget svag Hældning nedad mod Sælbusen. Linien er omtrent 1 Mil lang og Anlægget antages tilligemed et Dampskib paa Sælbusen at ville koste omtrent 125,000 Spd. Hensigten med Indbydelsen til Aktietegning er for det Første kun at komme til Kundskab om, hvorvidt Foretagendet vinder den Interesse blandt Almuen, at man bør gjen-nem Regjeringen søge Størhinget foreslagt Forslag til Sværtsøttelsen, og der er givet Anledning til at tegne sig foruden for hele Aktier paa 100 Spd., og tillige for $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{8}$ Aktier. Selv Repræsentantskab skal paa Høvedelse fra Amtmanden angaaende et saadant Anlæg have besluttet at tegne Aktier for Kommunen til et Beløb af 6000 Spd.

Fra Fredrikstad berettes den 23de Juni, at der i en Skov i Borge ved usofsligt Omgang med Tid nær var opstaaet Skovbrand, men at den held-

digvis blev slukket. Man er paa Spor efter Gjerningsmændene.

Fra Laurvik skrives den 24de Juni: Det i Nærheden af Bjelling Præstegaard beliggende Wetterso Kjøern bevirker, som bekendt, at store Jordstrækninger ligge tørre og ikke engang kunne benyttes til Havne-gang for Creature. Man er nu betænkt paa at faa sænket og udtappet Kjøernet med omliggende Myrer, idet Hr. Jernværksleier Treschow i Forening med de Gaardbrugere, der ere interesserede i Foretagendet, skal have andraget hos vedkommende Departement om at faa afsendt, om fornødent skulde være paa deres egen Bekostning, en kyndig Mand til at befære Terrænet og forfatte de nødvendige Overslag over Dækningerne. Der kan ikke være nogen Tvivl om, at Departementet vil imødekomme dette Andragende, og ønskeligt vilde det være, om Sagen snarest muligt kunde fremmes. Rimeligvis vil Foretagendet kunne udføres uden mange Bekostninger, medens der paa den anden Side vil indvindes store og frugtbare Jordstrækninger.

For Nordre Bergenhus Amt blev den 24de Juni valgte til Repræsentanter: 1) Sognepræst Blom, 2) H. U. Sverdrup, 3) Gaardbruger C. Løsen og 4) C. Svano. Til Suppleanter: 1) Gaardbruger Torsten Frettem, 2) S. U. Søvde, 3) Lensmand Paulsen og 4) Prokurator Fleischer.

Fra Levanger fortælles som en Mærkelighed, at der i Begyndelsen af Juni blev fanget en Kvette (Hellestf) af et Par i Nærheden værende Jordars beidre inderst i Dugten af Sideskuden, hvor en Bæk udløber og hvorhen den havde forvildet sig; den veiede over 7 Boger. En saadan Fangst paa det Sted skal ikke have haendt i Mandts Minde.

Udlandet.

Angaaende de fiendtlige Almeers Tab under Slaget den 24de Juni, der efter Monitoren skal benævnes Slaget ved Solferino, mangler der endnu officielle Dygaver.

I Slaget ved Cavriana befandt den franske Keiser sig midt i den fiendtlige Id. Hans Adjutant Barry, hvis Hest blev dræbt, var bestandig ved hans Side. Centgarderne have mistet to Heste. Den Fære, for hvilken Keiseren udsatte sig, forøgede Soldaternes Dristighed og Begeistring.

Følge Efterretninger fra Turin skal Prinds Napoleon den 26de være rykket ind i Parma og bleven modtaget med stor Enthusiasme.

Fra Genua skrives den 25de, at Byen Genua er bleven rømmet af de pavelige Øvrigheds personer. Ogsaa Byen Sinigaglia har udtalt sig for den nationale Sag. Hundrede piemonteske Officerer og Underofficerer ere afaaede til Romagna, for der at organisere to Liniregimenter, der i den sardiniske Arme skulde erholde Nummerne 21 og 22, samt et Kavalleriregiment.

Cavour har udstædt en Cirkulære til de øver-ordentlige Kommissærer, der i Kong Victor Emanuels Navn forvalte de insurgerede Tropper, ifølge

hullken nogle, af disse kun skulle være besyttede, de Andres virkelig forbundne med Sardinien.

Følger en Meddelelse fra Wien skal der allerede den 25de Dagen efter Slaget ved Solferino, af de mæglende Stormagter være indledet Underhandlinger om Baabenstilstand.

Den preussiske Regjering har meddelt Kabinetterne i London og St. Petersburg Planen til en diplomatisk Mægling med det Ønske, at erholde deres Bisald og Medvirkning. Angaaende Planens eller Udfæstets Indhold har man ingen nærmere Besked. Kun saameget tror Wienerkorrespondenten til „V. S.“ at kunne forsikre, at denne ikke indeholder nogen Garanti for Østerrigs Besiddelser i Italien. Heller ikke har den preussiske Regjering overtaget nogen Forpligtelse til at fride ind, om der skulde udbryde Uroligheder i de østerrigske Kronlande.

Et af Preussens den 25de Juni til Forbundt stillet Andragende skal gaa ud paa, at der foruden den allerede omtalte Opstilling af et Observationskorps i det sydlige Tydskland under Bayerns Befaling skal opstilles preussiske Tropper saa langt de ikke berøre preussisk Grund, navnlig et Observationskorps ved Main. Den preussiske Indenrigsminister v. Blottwell træder dernæst definitivt tilbage fra sin Post.

Den preussiske Regjerings Mobiliseringsordre har vakt megen Uro i de finantielle Kreds. Parisbladene indskrænke sig til at meddele den uden Kommentaar. Fra Berlin høres derimod de forskjelligste Fortolkninger. Nogle erklære, at Mobiliseringsorden foretages altsedes i Fredens Interesse, Andre „ingenlunde forat sikre Østerrig Lombardiet,“ men „til Beskyttelse af den offentlige Retstilstand i Mellemuropa;“ Andre igjen vilde vide, at Ordren er givet udelukkende i Østerrigs Interesse. Den krigsgriske Rus synes at være voxet i de andre tydske Stater ved Preussens Rusninger; fra Sachsen besklager man sig over, ikke at have bragt den tappre sachsiske Arme forholdsvist til samme Høide som den preussiske. Man vilde da kunne have stillet en Hær paa 66,750 Mand gamle Soldater.

Tantia Topi. Medens den nye Krigsflamme luer op i det sydlige Europa, hends de sidste Gnistre af den store indiske Opstandskrig, der har været fort med en saadan Grusomhed og kostet saamange Menneskeliv, at man i ethvert Tilfælde tør haabe, at ingen europæisk Krig nogenlunde mere vil kunne sammenlignes dermed. En senere Tids Historie vil først fuldstændigen oplyse Marsagen til Opstanden, dens Gang og Midlerne til dens Undertrykkelse. Men allerede nu haves Beriser nok paa, at Sæterherrene paa mange Steder ikke have staaet tilbage i Grusomhed for Rebellerne, naar og hvor disse en Tidlang havde Overmagten. Herom vidner ogsaa den Maade, hvorpaa Tantia Topi, den tapreste og mest udholdne af Hinduernes Anførere, er bleven henrettet; den afgiver et Sideskifte til General Gajnaus berystede Fremfærd mod de ungarnske Generaler i Urad, og ligesom disse var Tantia Topi kun med Forraderi falden i sine Fienders Hænder.

Man Singh af Powrie, der gjorde Britterne denne Tjeneste, havde først i April Maaned overgivet sig til Major Meade og meddelt ham nogle Dage

senere, sandsynligvis for derved at skøbe sin egen Benaadning, at den berømte Tantia Topi holdt sig skjult i Oschungelen ved Powrie og med Behæd kunde overrumple. Engellsmanden gik med Glæde ind paa Planen og betroede ham en Trop Scapoyas, som Man Singh lagde i Baghold i Nærheden af det betegnede Sted, medens han selv begav sig til Tantia Topi. Medens nu den forraadre Hovding holdt sin Siesta den 7de April, snege Soldaterne sig til hans Skjul og fastede sig over den Værgeløse, efterat Man Singh isorveien havde bemærkt sig hans Vaaben og Kostbarheder. Forraderiet viser sig at have været vel overvejet, da man ved, at Tantia alt var paa Marschen forat sørene sig med Rana Sahib; men Man Singh bevægede ham til at vende om. Tangen blev nu sieklilkelig sat i en Bærestol og ført til Sepri, hvor han ankom den 13de April, og ligesaa hastig blev Krigsretten sat. Bænkubunden paa Hænder og Fodder og under en mandstærk Bedækning af det 3die europæiske Regiment modte Marscharakterstyrken for sine civiliserede Dommere. Anklagen, der oplæstes for ham paa Hindustans, gik ud paa, at han som brittisk Undersaat, kofat i Whitur paa brittisk Grund, ved væbnet Dyrer mod sin Regjering, havde gjort sig skyldig i Rebellion. Tantia bevarede sin kolde og rolige Fatning, der havde saameget tilfælles med en virkelig Gentlemans Holdning under lignende Forhold, at hans europæiske Dommere aabenbart bleve imponerede. Han hævdede sine bundne Hænder mod Himmelen og erklærede strax, at han var beredt til Døden og ønskede Intet hellere, end saa snart som muligt at blive løst fra sin Skendighed. Han vilde heller Intet anføre til sit Forsvar, men kun forinden sin Død afgive den Erklæring, at han vistnok som 4de Kommanderende under Rana Sahib ved Opstandens Begyndelse havde været tilstede i Ahampur, men at hverken han eller Rana havde nogen Del i det Blodbad, som der havde fundet Sted; det kunde ene og alene regnes en uslyrlig og ophidsket Soldateske til Last. Hans Familie befandt sig i Kastellet i Gwalior; men Tangen yttrede intet Ønske om at se dem for sidste Gang i dette Liv, skjønt han med kvast Ros og virkelig rørende Ord udtalte det Gaab, at Regjeringen ikke vilde lade dem dø for hans Skyld. — Den Eftermiddagen den 18de April blev han i en Dull bragt fra Fortet til Retterstedet. Galgen var omgivet af en stærk Kvarree af europæiske Tropper; men nær og fjern var den vide Slette og hver lille Forhojning opfyldt af hvidklædte Indfødt, der neppes vorde at trække Veiret af Frygt for at forstyrre den Dødsstilhed, der herskede trindtom. Da Dødsdommen var bleven oplæst saavel paa Engells, som ved Hindustans Overtættelse, bleve Fodlænerne tagne af ham. Saa gæbt som Gaandlænerne tilfode ham det, besteg Hovdingen derpaa den valkende Stige og sprang op paa Plattformen, hvor han blev snoret efter den engelske Galgekumfsts Regler, det vil sige, Fodderne sammenlænkedes og Hænderne bundne paa Ryggen. Dødsinventen hjalp selv til og stal Hovedet ind i Lokken. Derpaa stødte Dødsdelen (en engelsk Unders officer, der havde tilbudt sig som frivillig Amatør) Brættet bort, og den tappre Mand, der for nogle Maaned siden i Epidemien for 10,000 Myttiere sprangte

hen over sit Fædrelands Jordbund, som han havde haabet at befri, sprællede (Dandsede paa Jngenting, som den engelske Galgehumer udtrykker sig) et Dics blik, derpaa var det forbi, og Høddelknægten blev hidkaldt forat strække ham. Man hørte kun Lyden af Soldaternes Vaaben, da de svingede bort i den samme Stillehed, som de uafbrudt havde bevaret; Riget blev hængende i Galgen til efter Solens Nedgang. Saaledes endte Rebelhøvdingen Tantia Topi.

Tantia hørte til Brahminernes Kaste og var en robust bygget Mand af middels Størrelse, med et ægte olivenfarvet Maharatansigt, med noget fremstaaende Kindeben og kloge, skjælle, brune Dine. Skjont han kun var et halvhundredde Aar, var hans fysiske Haarvort og stærke Skjæg dog allerede fuldstændig graat.

Preussien har ved Forbundsforsamlingen fremsat Andragende om Opstillingen ved Dverrhinen af det syvende og ottende Armeekorps under Bayerns Kommando. Disse Korps'er skulle sættes i Forbindelse med de preussiske Troppopstillinger ved Melslemrhinen.

England. Times vil vide, at Regjeringen har til Hensigt at indskrænke Flaadendrustningerne og at erklære sig bestemt mod denne utidige Økonomi ligeoverfor en mulig europæisk Krig.

Østerrig. Fra Verona skrives d. 17de Juni: Med den Dag idag overtager Keiseren i egentlig Forstand Feltherrestaben over sine Tropper i Italien. Hvo, som kjender Keiseren, ved, at overilet Hast og Begjærlighed efter tom Glands er begge lige fremt fra hans Karakter. I hans hele Væsen ligger en Betænksomhed, der gaar langt forud for hans Alder, og som lyder Agtelse, men oppvækker ogsaa Tillid. Østerrigs Skjæbne hviler i dette Diebluk i hans Hænder. Med Beroligelse kan altsaa den medbetjenede Person=Vexling opfylde hans Dngtvelse. General Hess er idag den populæreste Mand i Armeen, en grundig Kjender af Krigen og Terrænet, paa hvilket den bliver ført; General Reming, der allerede er indtruffen her og skal befinde sig som Generalstabens Vice-Chef om den keiserlige Feltherres Person, en af de grundigste og aandrige Officere i den østerrigske Hær. — Paa store militæriske Fremstredt kan det imidlertid for det Første ikke være at tænke.

Italien. Ifølge Breve fra Turin af 18de Juni skal den saakaldte italienske Arme (Piemonteser og Trikorps'er) blive bragt op til 180,000 Mand. Den egentlige piemontesiske Arme skal forstærkes med 10 Infanteriregimenter og flere Jægerbatailloner. Garibaldi's Korps tæller ifølge denne Skrivelse 17,000 Mand med 14 Kanoner.

— Ifølge Monitoren have Østerrigerne i Slaget den 24de Juni lidt et Tab af 30 Kanoner, 7000 Fanger og 3 Faner.

— Østerr. Korr. for 27de Juni beretter, at Keiseren af Østerrig paa Grund af vigtige Regjeringsforretninger vil tiltræde sin Tilbagereise til Wien. Feltmarskalk Hess overtager Befalingen over Hæren i Italien som Høistkommanderende.

— Fra Cavriano berettes den 29de Juni, at de allerede om Aftenen forud vare gaaede over Min-

cio, uden at møde nogen Modstand; Flenden havde trukket sig tilbage. En Dagsbefaling fra Keiser Napoleon slutter saaledes: Det Blod, som flyder for Frankrigs Ære og for Folkets Lyst, er ikke forgjæves udost.

Subskribenter paa Gaaderegnskabet for den norske Bonde

af Schröder

underrettes herved om, at nævnte Bog er lagt under Pressen og vil udkomme i August dette Aar.

Landbrugsmaskiner.

Mit Lager — ligeoverfor Dampjokkenet — er nu godt forsynet med mange forskjellige norske og engelske Maskiner, som sælges meget billigt.

D. Jakobsen.

Christiania Kornpriser.

Indenlandst

Hvede, 3 $\frac{1}{2}$ a 5 $\frac{1}{2}$ Spd. Intet solgt.
Rug, 16 $\frac{1}{2}$ a 17 $\frac{1}{2}$.
Bog, 11 $\frac{1}{2}$ a 14 $\frac{1}{2}$.
Havre 7 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 8 $\frac{1}{2}$.

Udenlandst

Rug østersøst 18 $\frac{1}{2}$ a 19 $\frac{1}{2}$.
Rug dansk 17 $\frac{1}{2}$ a 17 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$.
Bog 2radigt 15 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 16 $\frac{1}{2}$.
Erter 4 $\frac{1}{2}$ a 4 $\frac{1}{2}$ Spd.
Hvede 5 $\frac{1}{2}$ a 5 $\frac{1}{2}$ Spd.

Christiania Fiskepriser.

Sild, Rødb. 4 $\frac{1}{2}$ Spd. pr. Td.
Sild, stor Mid. 3 $\frac{1}{2}$ Spd. pr. Td.
Sild, smaa dd. 16 $\frac{1}{2}$.
Sild, stor Christ. 3 Spd. pr. Td.
Sild, smaa dd. 13 $\frac{1}{2}$ pr. Td.
Storset 4 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 1 Spd. pr. Bog.
Middelse 3 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Smaaset 2 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 3 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Rødstær 6 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. C. Fabritius.